

## II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

## KOMMISSIONEN

## KOMMISSIONENS BESLUT

av den 16 mars 2005

om det statliga stöd som den italienska regionen Lazio planerar att genomföra för att minska utsläppen av växthusgaser

[delgivet med nr K(2005) 587]

(Endast den italienska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2006/598/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT  
DETTA BESLUT

(2) Italien besvarade denna skrivelse den 23 juli 2003.

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

(3) Stödmottagaren ACEA SpA (nedan kallad "ACEA") inkom med sina synpunkter den 8 september 2003. Den 15 september 2003 översändes dessa synpunkter tillsammans med en begäran om upplysningar till Italien som getts tillfälle att bemöta dem. Denna begäran om upplysningar avsåg

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar <sup>(1)</sup> ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig och med beaktande av dessa synpunkter, och

— en kopia av det ursprungliga aktieägaravtalet mellan ACEA och Electrabel avseende upprättandet av AEP,

av följande skäl:

— villkoren för överföring av ACEA:s verksamhet till AEP, särskilt med avseende på om den berörda åtgärden hade beaktats, och

## I FÖRFARANDE

(1) Genom en skrivelse av den 13 maj 2003 underrättade kommissionen Italien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 avseende detta stöd och uppmanade Italien och alla berörda parter att inkomma med synpunkter <sup>(2)</sup>.

— de delar av ACEA:s verksamhet som återbetalningen skulle belasta.

<sup>(1)</sup> EUT C 188, 8.8.2003, s. 8.

<sup>(2)</sup> Se fotnot 1.

(4) Italien svarade först den 18 mars 2004 och sedan den 29 april 2004.

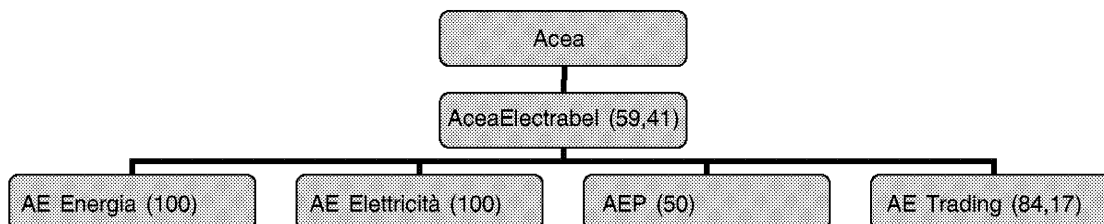
## II BESKRIVNING AV STÖDET

- (5) Från början avsåg stödet två energibesparingsprojekt; ett fjärrvärmenät och ett vindkraftverk som finansierades av regionen Lazio. Båda projekten var förenliga med den gemensamma marknaden, men kommissionen beslutade att inleda förfarandet enligt artikel 6 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 avseende det första projektet i enlighet med rättspraxis i Deggendorf-målet <sup>(3)</sup>. Projektet avser ett fjärrvärmenät i området Torino Mezzocamino, i närheten av Rom. Nätet skall förses med energi från ett delvis moderniserat och uppgraderat kraftvärmeverk som skall leverera värme till ett nytt bostadsområde. Två andra bostadsområden i närheten av Rom – Torrino Sud och Mostacciano – är redan kopplade till kraftvärmeverket via ett fjärrvärmenät. Det nya projektet innebär en utvidgning av nätet vars värmeledningar kommer att ha en räckvidd på 14 kilometer.
- (6) Projektets investeringskostnader uppgår till 9,5 miljoner euro. De begränsas till investeringsbeloppet för värmedistributionssystemet, med undantag för den moderniserade turbinen. Stödbeloppet uppgår till 3,8 miljoner euro.

- (7) Rättslig grund för åtgärden är beslut nr 4556 av Giunta Regionale i Lazio av den 6 augusti 1999 på grundval av vilket de projekt har valts ut som skulle finansieras genom kolskatten. Åtgärden finansieras just med inkomsterna från den kolskatt som infördes genom artikel 8 i budgetlagen av den 23 december 1998 (lag nr 448/98). Genom miljöministeriets förordning av den 20 juli 2000 godkändes kriterier och metoder som regionen måste följa för att kunna utnyttja de medel som inkommit genom kolskatten.

## III STÖDMOTTAGARE

- (8) Det stödmottagande företaget var ACEA, ett före detta allmännyttigt företag i Rom. Efter en serie omorganisationer som berörde flera andra företag, bland annat Electrabel, är stödmottagaren numera ett annat företag, AceaElectrabel Produzione (nedan kallat AEP). AEP ägs till 50 % av Electrabel Italia och till 50 % av AceaElectrabel. Det första företaget är ett helägt dotterbolag till Electrabel (i Belgien) och det andra företaget ägs till 40,59 % av Electrabel Italia och till 59,41 % av ACEA.



OBS: Översikt över ACEA-koncernen. Uppgifterna inom parentes anger ägarens procentuella aktieinnehav. De resterande aktierna tillhör Electrabel Italia som är den belgiska koncernen Electrabels italienska dotterbolag.

## IV SKÄL TILL ATT DET FÖRFARANDE SOM ANGES I ARTIKEL 88.2 I FÖRDRAGET INLEDDES

- (9) Kommissionen ansåg <sup>(4)</sup> att det berörda projektet var förenligt med riktlinjerna för statligt stöd till skydd för miljön. Kommissionen hyste dock vissa tvivel och beslutade att inleda en undersökning eftersom den ansåg att de principer och kriterier som domstolen anger i Deggendorf-målet borde tillämpas.

- (10) Följaktligen visade det sig att stödmottagaren ACEA var ett av de så kallade aziende municipalizzate (allmännyttiga företag med statligt majoritetsägande) inom energisektorn som var mottagare av det stöd som är föremål för kommissionens beslut 2003/193/EG av den 5 juni 2002 <sup>(5)</sup> om statligt stöd i form av de skattebefrielser och lån med reducerade räntesatser som Italien beviljat till förmån för allmännyttiga företag med statligt majoritetsaktieinnehav. Även om det beslutet bara berörde stödordningarna som sådana och inte avsåg de enskilda stödmottagarnas situation, var åtminstone en av ordningarna öppen för alla företag som uppfyllde vissa fastställda villkor, vilket ACEA gjorde vid denna tidpunkt.

<sup>(3)</sup> Domstolens dom av den 15 maj 1997 i mål C-355/95, Textilwerke Deggendorf GmbH mot kommissionen och Förbundsrepubliken Tyskland, REG 1997, s. I-2549.

<sup>(4)</sup> Punkt 3.4 i beslutet om att inleda förfarandet K(2003) 1468 slutligt av den 13 maj 2003 avseende stöd N 90/2002.

<sup>(5)</sup> EUT L 77, 24.3.2003, s. 21.

- (11) I kommissionens beslut 2003/193/EG förklarades sådana icke-anmälda ordningar vara olagliga och oförenliga, och Italien ålades, enligt artikel 3, att återkräva eventuellt stöd som utbetalats enligt dessa ordningar. ACEA väckte talan vid förstainstansrätten <sup>(6)</sup> och hävdade att företaget hade varit mottagare av den berörda ordningen. I ACEA:s ekonomiska rapporter hänvisas klart till risken för återbetalning av stödet, till exempel i halvårsrapporten från september 2004 <sup>(7)</sup>.
- (12) Efter två påminnelser från kommissionen till de italienska myndigheterna om deras skyldighet att återkräva de berörda beloppen, meddelade de italienska myndigheterna kommissionen att de, mer än två år efter antagandet av beslut 2003/193/EG, fortfarande försöker uppfylla denna skyldighet genom att anta och genomföra lämpliga administrativa bestämmelser. Bland annat är det inte klart om de belopp som ACEA mottagit ännu har betalats tillbaka. På grundval av ovanstående uppgifter borde man dock kunna dra slutsatsen att ACEA har tagit emot, men ännu inte återbetalat, stöd inom ramen för de oförenliga ordningar som är föremål för beslut 2003/193/EG.
- (13) Kommissionen anser därför att den inte kan fastställa storleken på det stöd som ACEA redan har tagit emot och som företaget skall betala tillbaka.
- (14) Kommissionen kan inte heller bedöma den samlade effekten av det gamla och nya stödet eller av dess förmodade snedvridande påverkan på den gemensamma marknaden.
- (17) Italien bestrider att denna åtgärd skulle utgöra stöd eftersom det rör sig om ett lokalt projekt som inte påverkar handelsutbytet. Dessutom är uppvärmning inte en kommersiell vara som kan betraktas som en ersättning för andra energikällor och därför är det inte tal om att snedvrیدا konkurrensen.
- (18) I punkterna 19–23 bestrider Italien vidare tillämpningen av rättspraxis i Deggendorf-målet.
- (19) Italien hävdar att rättspraxis i Deggendorf-målet inte skall tillämpas på ärendet i fråga eftersom det rör sig om olika sorters stöd. Det berörda stödet är regionalt (det beviljas av myndigheterna i regionen Lazio), medan stödet till de allmännyttiga företagen var ett nationellt stöd.
- (20) Italien hävdar att det inte rör sig om specifika stödmottagare. Rättspraxis i Deggendorf-målet skall bara tillämpas i enskilda fall och inte på stödordningar.
- (21) Italien hävdar att rättspraxis i Deggendorf-målet bara borde tillämpas när besluten är slutgiltiga, vilket kommissionens beslut inte är eftersom det har överklagats. Italien hävdar att kommissionen inte kan utöva påtryckningar på medlemsstaternas politik innan alla rättsliga medel som föreskrivs i fördraget är uttömda.
- (22) Italien hävdar att kommissionen tillämpar rättspraxis i Deggendorf-målet alltför brett och noterar att detta kan leda till att medlemsstaterna upphör att göra anmälningar.

## V SYNPKTER FRÅN ITALIEN OCH BERÖRDA PARTER

### 1.1 Synpunkter från Italien

- (15) De italienska myndigheternas synpunkter återges i punkterna 16–27.
- (16) Italien tog upp frågan om stödmottagarnas identitet som har förändrats sedan kommissionen beslutade att inleda förfarandet. Italien konstaterar dessutom att stödmottagarens ägarstruktur till och med hade förändrats före detta datum. Italien medger i vilket fall som helst att kommissionen inte hade underrättats om dessa omständigheter före beslutet om att inleda förfarandet. Förändringen av stödmottagarens ägarstruktur fick till följd att rättspraxis i Deggendorf-målet inte var tillämplig och att det saknades grund för det berörda förfarandet.
- (23) Slutligen betonar Italien två andra aspekter vad gäller det berörda projektet som inte talar för tillämpning av rättspraxis i Deggendorf-målet: a) projektets energibesparingsmål ligger i linje med kommissionens och gemenskapens politik, och b) ACEA skulle bestraffas i förhållande till andra allmännyttiga företag och kommissionen skulle utöva påtryckningar på ett enskilt företag med olagliga medel.
- (24) Som svar på kommissionens frågor har Italien inkommit med synpunkterna i punkterna 25–27.
- (25) Det ursprungliga aktieägaravtalet visar att AEP omfattas av dubbel kontroll från ACEA:s och Electrabels sida.

<sup>(6)</sup> Mål T-297/02 (EGT C 289, 23.11.2002, s. 37).

<sup>(7)</sup> Rapporten finns tillgänglig på ACEA:s webbplats: [www.aceaspa.it](http://www.aceaspa.it)

(26) I avtalet om samriskföretaget har man inte beaktat det berörda projektet eller beslutet om återkrav.

(27) ACEA har flera verksamheter och det är inte möjligt att fastställa vilka verksamheter som skall belastas av återbetalningen av stödet.

### 1.2 Synpunkter från berörda parter

(28) Stödmottagaren ACEA har inkommit med många synpunkter som till stor del är identiska med dem som lagts fram av Italien. ACEA lägger emellertid till tre synpunkter som mer specifikt avser tillämpningen av rättspraxis i Deggendorf-målet.

(29) I sin första ytterligare synpunkt menar ACEA att det i det berörda ärendet, till skillnad från i Deggendorf-målet, inte finns några förvännande omständigheter eller brådskande faktorer som gör återkravet överhängande, och att det har bara gått en kort tid sedan beslutet om det olagliga stödet antogs.

(30) I den andra synpunkten framhåller ACEA att företaget, till skillnad från i Deggendorf-målet, inte kan åläggas något ansvar avseende tillbakabetalningen och att det inte har försökt motverka denna. Tvärtom förklarar sig ACEA villigt att betala tillbaka beloppet och klargör att förseningen inte beror på ACEA.

(31) I den tredje synpunkten beklagar ACEA att kommissionen inte är konsekvent i sin tillämpning av rättspraxis i Deggendorf-målet. ACEA hänvisar till kommissionens beslut 1998/466/EG<sup>(8)</sup> om Société française de production (nedan kallat "SFP") där ett tidigare negativt beslut avseende samma stödmottagare nämns utan att rättspraxis i Deggendorf-målet tillämpas.

### VI BEDÖMNING

(32) Vid bedömning av det berörda stödet skall man först och främst undersöka om den berörda åtgärden utgör statligt stöd och om den kan anses vara förenlig med den gemensamma marknaden enligt vad som avses i fördraget.

(33) Därefter måste man fastställa stödmottagarens identitet och bedöma om rättspraxis i Deggendorf-målet är tillämplig.

### 1.1 Förekomst av stöd

(34) Flera av Italiens och ACEA:s synpunkter avser det faktum att kommissionen betecknar projektet som stöd.

(35) Projektet finansieras med medel från de regionala myndigheternas budget, som närmare bestämt kommer från inkomsterna av den kolskatt som infördes genom 1999 års budgetlag. Det första villkoret som krävs för att det skall vara fråga om statligt stöd är uppfyllt.

(36) Åtgärden är selektiv eftersom den är riktad mot ett enda företag, inledningsvis ACEA och numera AEP. Det andra villkoret som krävs för att det skall vara fråga om statligt stöd är uppfyllt.

(37) När det gäller påverkan på handeln mellan medlemsstaterna hänvisar kommissionen till punkt 3.1 i beslutet om att inleda förfarandet. Där står det att värme inte är föremål för handel mellan medlemsstaterna, men att den kan ersätta andra primära och sekundära energiprodukter som är föremål för handel mellan medlemsstaterna.

(38) Detta bekräftas i andra kommissionsbeslut, till exempel i ärendet Italien, Piemonte – Stöd för att minska förorenande utsläpp (N 614/02)<sup>(9)</sup> där det anges att ett fjärrvärmeprojekt gör det möjligt för familjer att ersätta värme med andra primära och sekundära energiformer, till exempel olja eller elektricitet, som är föremål för handel mellan medlemsstaterna.

(39) Syftet med fjärrvärmens är att ersätta den individuella uppvärmningen av bostäderna i ett helt bostadsområde. Med andra ord ersätter uppvärmningen från fjärrvärmegeneratoren värmen från små värmepannor som i sin tur förses med energi från andra källor, till exempel olja, gas eller el. Olja, gas och el är föremål för handel mellan medlemsstaterna. Det finns en substitutionseffekt och följaktligen påverkar det berörda projektet handeln mellan medlemsstaterna. I vilket fall som helst är både ACEA och Electrabel aktiva inom många sektorer, särskilt inom energi- och elsektorn där det förekommer handel över gränserna. Det tredje villkoret som krävs för att det skall vara fråga om statligt stöd är således uppfyllt.

<sup>(8)</sup> EGT L 205, 22.7.1998, s. 68.

<sup>(9)</sup> EUT C 6, 10.1.2004, s. 21.

- (40) Slutligen snedvrider åtgärden konkurrensen eftersom den gynnar ett företag vars ställning på den globala energimarknaden kan förstärkas vilket kan leda till förändrade marknadsvillkor. Åtgärdens inverkan på handeln mellan medlemsstaterna och snedvridning av konkurrensen är därmed bekräftade och förenliga med kommissionens slutsatser i andra ärenden<sup>(10)</sup>.
- (41) Alla fyra villkoren som krävs för att det skall vara fråga om statligt stöd är således uppfyllda. Kommissionen drar slutsatsen att det berörda projektet skall betraktas som statligt stöd.
- (46) Referensinvesteringen är lika med noll eftersom alternativet är individuell uppvärmning av bostäderna. Dessutom medför inte utbyggnaden av nätet några kostnadsbesparingar. Därför anser kommissionen att hela investeringskostnaden är stödberättigad. Det beviljade stödet motsvarar en maximal bruttostödnivå på 40 %.
- (47) Vad gäller stödberättigade investeringskostnader och stödnivå förefaller fjärrvärmeprojektet i sig överensstämma med punkterna 30 och 37 i riktlinjerna.

### 1.2 Bedömning av om stödet är förenligt med den gemensamma marknaden

- (42) Vad gäller det berörda stödets förenlighet med bestämmelserna om statligt stöd i artikel 87.3 c erkänner kommissionen att projektets syfte är att uppfylla vissa miljömål. Därefter bedömde kommissionen om den berörda åtgärden kunde omfattas av bestämmelserna i riktlinjerna för statligt stöd till skydd för miljön. Kommissionen uppehöll sig särskilt vid punkterna 30 och 37.
- (43) I punkt 30 i riktlinjerna anges att "investeringar i energisparande, enligt definitionen i punkt 6, likställs med miljöskyddsinvesteringar. Sådana investeringar spelar en stor roll när det gäller att uppnå gemenskapsmålen på miljöområdet på ett ekonomiskt sätt. Dessa investeringar kan därför få investeringsstöd intill en basnivå av 40 % av de stödberättigande kostnaderna."
- (44) Inom ramen för det berörda projektet är det bara investeringen i fjärrvärme, som består av rörledningar för distribution av värme och dess tillbehör, som är berättigad till stöd. De regionala myndigheterna i Lazio har till kommissionen inkommit med teknisk och ekonomisk dokumentation som visar att det planerade fjärrvärm nätet, under i övrigt oförändrade förhållanden, faktiskt skulle innebära avsevärda framsteg i form av energibesparingar i förhållande till den nuvarande situationen – dvs. före investeringen. Följaktligen är punkt 30 i riktlinjerna tillämplig.
- (45) I punkt 37 i riktlinjerna fastställs att "de stödberättigande kostnaderna måste strikt begränsas till de ytterligare investeringskostnader som krävs för att nå miljöskyddsmålen".
- (48) På grundval av denna analys skulle kommissionen kunna förklara själva projektet förenligt med bestämmelserna om statligt stöd. När beslutet fattades gjorde kommissionen en lämplig avvägning mellan miljöaspekter och konkurrenspolitik. I punkt 4 i riktlinjerna för statligt stöd till skydd för miljön anges "att de långsiktiga miljökraven måste tillgodoses innebär emellertid inte att alla former av stöd bör godkännas."
- (49) Att acceptera Italiens synpunkt att kommissionen borde ha godkänt projektet eftersom det syftade till att uppfylla miljömål skulle innebära ett åsidosättande av det faktum att den viktigaste konkurrensrättsliga aspekten är hur målen uppnås. Enligt fast rättspraxis skall kommissionen vid utarbetandet av riktlinjer för behandling av anmälningar om statligt stöd ange för medlemsstaterna hur de skall uppnå miljömålen med minsta möjliga påverkan på konkurrensen. Stödets miljömål berättigar dock inte till ett undantag från de allmänna reglerna och principerna för statliga stödåtgärder, oavsett vilket mål de har.

### 1.3 Stödmottagarens identitet

- (50) Som ett led i det berörda stödärendet skall stödmottagarens identitet fastställas.
- (51) Många av de italienska synpunkterna<sup>(11)</sup> avser stödmottagarens förändring, villkoren för överföringen av den gren av företagets verksamhet som skulle genomföra projektet och det ursprungliga aktieägaravtalet mellan ACEA och Electrabel.
- (52) Kommissionen underrättades inte om det faktum att stödmottagaren hade omvandlats till AEP innan beslutet om att inleda förfarandet hade fattats. De italienska myndigheterna meddelade detta först under loppet av förfarandet.

<sup>(10)</sup> I ärende N 707/02 Holland – MEP – Främjande av förnybara energikällor, som godkändes av kommissionen den 19 mars 2003 anges det att stödordningen enbart skall avse producenter av förnybar energi och sådana elenergiproducenter som producerar energin genom kraftvärmeutnyttjande och som levererar energin till nätet. Det ekonomiska stödet till dessa grupper av elproducenter förstärkte deras ställning på den globala energimarknaden och kan ha förändrat marknadsvillkoren. Denna förstärkning av de berörda företagets ställning på marknaden i förhållande till andra konkurrerande företag inom gemenskapen måste anses skada handeln mellan medlemsstaterna.

<sup>(11)</sup> Se punkt 16 och punkterna 25–27.

- (53) Enligt vad som angetts i det avsnitt som innehåller en beskrivning av stödmottagaren är AEP inte samma företag som ACEA. Det rör sig om ett särskilt företag som ägs av ACEA och Electrabel. Vid bedömning av statligt stöd måste kommissionen dock sträcka sig längre än till de rent formella bolagsdistinktionerna. Detta fastslogs nyligen av förstainstansrätten på grundval av domstolens och förstainstansrättens egna omfattande rättspraxis<sup>(12)</sup>.
- (54) "Förstainstansrätten erinrar om att det följer av fast rättspraxis att, när fysiska eller juridiska personer som i rättsligt hänseende är separata utgör en ekonomisk enhet skall de behandlas som ett enda företag med avseende på tillämpningen av gemenskapens konkurrensregler (se, för ett motsvarande synsätt, domstolens dom av den 12 juli 1984 i mål 170/83, Hydrotherm, REG 1984, s. 2999, punkt 11, och, analogt, förstainstansrättens dom av den 29 juni 2000 i mål T-234/95, DSG mot kommissionen, REG 2000, s. II-2603, punkt 124). På området för statligt stöd uppkommer frågan huruvida en ekonomisk enhet föreligger särskilt när mottagaren av ett stöd skall identifieras (se, för ett motsvarande synsätt, domstolens dom av den 14 november 1984 i mål 323/82, Intermills mot kommissionen, REG 1984, s. 3809, punkterna 11 och 12). I detta avseende har fastställts att kommissionen har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning för att fastställa om företag tillhörande en koncern skall betraktas som en ekonomisk enhet eller som rättsligt och ekonomiskt självständiga företag vid tillämpningen av statliga stödordningar (se, för ett motsvarande synsätt, förstainstansrättens dom av den 25 juni 1998 i de förenade målen T-371/94 och T-394/94, British Airways m.fl. mot kommissionen, REG 1998, s. II-2405, punkterna 313 och 314, och, analogt, domen i det ovannämnda målet DSG mot kommissionen, punkt 124)."
- (55) Kommissionen måste fastställa om ACEA och ett företag i ACEA-koncernen skall betraktas som en ekonomisk enhet. Analysen av AEP:s situation bekräftar att så är fallet.
- (56) ACEA medger att företaget äger AEP tillsammans med Electrabel och bekräftar det uttryckligen i ett av sina svar<sup>(13)</sup>. Detta bekräftar dessutom genom ACEA:s ekonomiska rapportering där AEP redovisas som ett koncernbolag. Det faktum att ACEA inte är helägare till AEP utan äger företaget tillsammans med Electrabel är inte relevant.
- (57) AEP nämns på sidan 35 i ACEA:s första kvartalsrapport 2004 där det sägs att enligt artikel 37 i lagdekret 127/91 skall följande företag inkluderas bland de koncernbolag
- över vilka moderbolaget utövar kontroll tillsammans med andra parter och på grundval av avtal med dessa. AEP förekommer på denna förteckning.
- (58) I det ursprungliga aktieägaravtalet mellan ACEA och Electrabel som avser överföring av en gren av företagets verksamhet från ACEA till AEP nämns projektet inte uttryckligen. Det står dock klart att AEP har ärvt projektet och blivit avsedd stödmottagare till följd av en intern omstrukturering av ACEA-koncernen, och att AEP driver några av de verksamheter som ACEA tidigare stod för. Dessutom anges i artikel 4 i överlåtelseavtalet av en verksamhetsgren till AEP (som då hette Gen.Co) att avtalet inte omfattar eventuella rättstvister avseende själva verksamhetsgrenen och att det mottagande företaget inte är ansvarigt för någon tvist som skulle uppstå efter den 1 december 2002 (avtalets datum) om orsakerna ligger längre tillbaka i tiden.
- (59) Ett avtal mellan två parter kan inte innebära ett undantag från skyldigheten att betala tillbaka olagligt stöd som inte är förenligt med den gemensamma marknaden. Om sådana avtal tillåts skulle det leda till att företagen systematiskt kringgår sin skyldighet att betala tillbaka olagliga och oförenliga stöd. Dessutom bör det noteras att när överlåtelseavtalet trädde i kraft hade beslutet redan antagits och ACEA hade redan överklagat det. ACEA:s skyldigheter var således välkända och därför kan man inte utesluta att det fanns en avsikt att kringgå skyldigheten att återbetala stödet.
- (60) ACEA och AEP måste därför betraktas som en enda ekonomisk enhet och trots den interna omorganisationen måste koncernen, inklusive ACEA, betraktas som stödmottagare. En annan tolkning skulle innebära ett åsidosättande av bestämmelserna inom området för statligt stöd.

#### 1.4 Rättspraxis i Deggendorf-målet

- (61) Mer än två år efter beslut 2003/193/EG har Italien långt ifrån återkrävt det olagliga och oförenliga stödet, och man har inte ens fastställt det belopp som myndigheterna skall återbetala. Sedan 2003 när förfarandet inleddes har situationen således inte förändrats. Till detta kommer att kommissionen har beslutat att överklaga ärendet i domstolen eftersom Italien inte har följt beslut 2003/193/EG<sup>(14)</sup>. Den senaste utvecklingen i ärendet är att "legge comunitaria" för 2004, som ännu inte antagits av parlamentet, skall innehålla en bestämmelse med de viktigaste riktlinjerna för återbetalning, bland annat en begäran till de lokala myndigheterna om att upplysa om de eventuella mottagarna eller en begäran till stödmottagarna att själva deklarerat det erhållna stödbeloppet.

<sup>(12)</sup> Förstainstansrättens dom av den 14 oktober 2004 i mål T-137/02, Pollmeier Malchow GmbH & Co. KG mot kommissionen, REG 2004.

<sup>(13)</sup> Meddelande från Italien av den 29 april 2004.

<sup>(14)</sup> Beslut K(2005) 41 av den 20 januari 2005 (överklagan har ännu inte lämnats in), se pressmeddelande IP/05/76 av den 20 januari 2005.

- (62) Kommissionen anser dock att situationen är densamma som innan förfarandet inleddes. Kommissionen bekräftar att den ännu inte kan fastställa det exakta beloppet för det stöd som ACEA tog emot före det berörda stödet. Varken de italienska myndigheterna eller ACEA har inkommit med upplysningar som visar att fördelarna i samband med det oförenliga stödet i ACEA:s fall skall betraktas som om det inte utgjorde stöd eller som det utgjorde befintligt stöd eller som stöd som är förenligt med den gemensamma marknaden på grund av mottagarens särskilda egenskaper. På grund av beloppet och den slags verksamhet som ACEA bedrev på olika marknader när stödet beviljades, bland annat produktion och distribution av el och energi, måste ACEA:s fördelar tvärtom betraktas som om de påverkade handeln mellan medlemsstaterna och ledde till snedvridningar av konkurrensen. Dessutom är fördelarna betydande eftersom de motsvarar det belopp som företagen skulle betala i inkomstskatt under en treårsperiod. Därmed är ACEA-koncernen, inklusive AEP, fortfarande mottagare av olagligt och oförenligt stöd som fortfarande måste betalas tillbaka och snedvridningen av konkurrensen är fortfarande aktuell.
- (63) Även om det exakta beloppet på det första stödet inte är fastställt innebär den kumulativa effekten av de två stöden till ACEA och dess snedvridande effekt på den gemensamma marknaden under dessa omständigheter att det anmälda stödet är oförenligt med den gemensamma marknaden.
- 1.5 Tillämpning av rättspraxis i Deggendorf-målet i det berörda ärendet**
- (64) Italien och ACEA har lagt fram många synpunkter beträffande tillämpning av rättspraxis i Deggendorf-målet i det berörda ärendet.
- (65) Det bör framhållas att i enlighet med domstolens rättspraxis i Deggendorf-målet<sup>(15)</sup> skall kommissionen vid bedömning om ett stöds förenlighet ta hänsyn till alla relevanta faktorer, särskilt till ett nytt stöds kumulativa effekt och till ett stöd som förklarats oförenligt med den gemensamma marknaden och som ännu inte har betalats tillbaka. Denna rättspraxis gör det möjligt att skjuta upp utbetalning av förenliga stöd till dess att det föregående olagliga och oförenliga stödet har betalats tillbaka.
- (66) Det är följaktligen lämpligt att framhålla det som nämndes i punkt 51–60 om stödmottagarens identitet. På grundval av de framlagda synpunkterna anser kommissionen att AEP tillhör ACEA-koncernen och att mottagaren i det berörda ärendet i huvudsak är densamma.
- (67) Det faktum att det berörda ärendet avser ett regionalstöd och att stödet till de allmännyttiga företagen var ett nationellt stöd är irrelevant<sup>(16)</sup>. För kommissionen är alla stödformer nationella, vilket bekräftas av att de nationella myndigheterna är de enda parter som gemenskapsinstitutionerna har direktkontakt med. Detta bevisas av att åtgärden har anmälts av Italien och att Italien är mottagare av beslutet enligt artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget. De berörda medlen är dessutom nationella, oavsett om de fördelas av de nationella eller de regionala myndigheterna. Detta argument kan därför inte godtas.
- (68) Rättspraxis i Deggendorf-målet tillämpas i alla ärenden där stödmottagaren inte har betalat tillbaka det belopp som kommissionen har fastställt, utan hänsyn till om det rör sig om ett enskilt stöd eller om en stödordning<sup>(17)</sup>. Kommissionen anser att ACEA fanns bland mottagarna av stöd till allmännyttiga företag eftersom åtminstone en del av stödet gavs till alla företag i denna kategori, och således även till ACEA.
- (69) Dessutom lade ACEA fram sina synpunkter under loppet av det förfarandet i sin egenskap av berörd part och gjorde gällande att dessa ordningar var förenliga med gällande bestämmelser. I kommissionens beslut förklarades sådana icke-anmälda ordningar vara olagliga och oförenliga, och Italien ålades att återkräva eventuellt stöd som utbetalats inom ramen för dessa ordningar<sup>(18)</sup>. ACEA väckte talan vid förstainstansrätten<sup>(19)</sup> och hävdade att företaget hade varit mottagare av den berörda ordningen. Som angetts ovan har varken de italienska myndigheterna eller ACEA inkommit med några särskilda skäl som kan förhindra eller begränsa återbetalning i det berörda ärendet.
- (70) I ACEA:s ekonomiska rapport hänvisas till kommissionens beslut och till de ekonomiska risker som detta skulle kunna innebära för koncernen. ACEA går så långt att det anger de belopp som Italien förväntas återkräva från ACEA, åtminstone för 1998 och 1999, eftersom ACEA redovisade en förlust för 1997 (och därför förekom inga fördelar i form av skattelättnader). ACEA uppger de förväntade beloppen för 1998 (28 miljoner euro) och 1999 (290 miljoner euro på grund av några extraordinära transaktioner till följd av bolagsdelningar).

<sup>(15)</sup> Se fotnot 3.

<sup>(16)</sup> Se punkt 19.

<sup>(17)</sup> Se punkt 20.

<sup>(18)</sup> I artikel 3 i kommissionens beslut anges att Italien skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att återkräva det olagligt beviljade stödet från mottagarna.

<sup>(19)</sup> Se fotnot 6.

- (71) I strid mot påståendet att rättspraxis i Deggendorf-målet enbart skall tillämpas när kommissionens beslut är slutgiltigt (till exempel när det är definitivt fastställt av en dom i domstolen) <sup>(20)</sup> påminner kommissionen om att dess beslut antas gälla och ha omedelbar effekt, vilket Italien för övrigt har erkänt <sup>(21)</sup>. Detta ligger även i linje med artikel 242 i EG-fördraget enligt vilken talan inte har uppskjutande verkan. Det påpekas också att inga interimistiska åtgärder har begärts i det berörda ärendet.
- (72) Italien hävdar att rättspraxis i Deggendorf-målet utgör ett exceptionellt förfarande som bara får tillämpas som en allra sista utväg. Kommissionen motsätter sig denna synpunkt och påpekar att effektiv kontroll av statligt stöd skulle leda till konstant och omedelbar tillämpning av rättspraxis i Deggendorf-målet för att säkerställa systemets effektivitet. Systemets syfte är att beakta alla statliga stöd som mottagaren har tillgång till och därmed minska snedvridningar av konkurrensen och säkerställa effektiv tillämpning av kommissionens beslut.
- (73) I strid mot Italiens påstående att tillämpning av rättspraxis i Deggendorf-målet skulle leda till en minskning av antalet anmälningar från medlemsstaterna <sup>(22)</sup> påpekar kommissionen att anmälan inte är frivillig, utan obligatorisk enligt artikel 88.3 i EG-fördraget. Oanmälda stöd är (blir) olagliga, även om de kan vara förenliga med den gemensamma marknaden.
- (74) När det gäller Italiens påstående att kommissionen utövar särskilda påtryckningar <sup>(23)</sup> påpekar kommissionen att det i det berörda ärendet bara rör sig om tillämpning av befintlig rättspraxis. ACEA bestraffas bara i den utsträckning som företaget tar emot något annat stöd.
- (75) I vilket fall som helst står det klart att ACEA inte bestraffas i särskilt hög grad. Kommissionen har godkänt flera projekt i regionen Piemonte (beslut avseende stöd N 614/02 som nämns i punkt 38). Två av de godkända projekten skulle genomföras av AEM, det allmännyttiga företaget i Turin, och av ASM, det allmännyttiga företaget i Settimo Torinese. I AEM-ärendet övervägde man om rättspraxis i Deggendorf-målet skulle tillämpas. Med stöd av regeln om stöd av mindre betydelse beslutade man att rättspraxis i Deggendorf-målet inte skulle tillämpas eftersom det rörde sig om ett belopp på 17 240 euro. De lokala myndigheterna åtog sig därefter att kontrollera att det under en treårsperiod inte förekom någon kumulering av andra stöd som beviljats enligt regeln om stöd av mindre betydelse och som översteg ett totalt belopp på 100 000 euro. I så fall skulle det röra sig om statligt stöd som inte har beviljats genom tillämpning av rättspraxis i Deggendorf-målet.
- (76) I ASM-ärendet anges följande i beslut om stöd N 614/02 (som nämns i punkterna 38 och 75):
- Mot bakgrund av rättspraxis i Deggendorf-målet <sup>(24)</sup> åtog sig de italienska myndigheterna att kontrollera om Azienda sviluppo multiservizi SpA och de andra stödmottagarna verkligen hade tagit emot nämnda stöd och, om så var fallet, att inte bevilja det berörda statliga stödet innan det oförenliga och olagliga stödet som beviljats tidigare hade betalats tillbaka i enlighet med ovan nämnda beslut.
- (77) Det faktum att ACEA bedriver olika verksamheter och inte kan fastställa vilka av dessa återbetalningen av stödet skall belasta <sup>(25)</sup> har ingen relevans i det berörda ärendet. Det skulle vara alltför lätt för ett företag att kringgå beslut om återbetalning genom att helt enkelt inte ange vilken del eller gren av verksamheten återbetalningen skall belasta.
- (78) Eftersom en del av det olagliga och oförenliga stödet avsåg en skatteåtgärd kan man däremot hävda att alla ACEA:s verksamhetsgrenar har dragit nytta av stödet. Eftersom skattestöd är en form av driftsstöd kan det som sådant inte hänföras till en särskild verksamhet. Således avsåg det olagliga och oförenliga stödet hela ACEA:s ekonomiska verksamhet, däribland den gren av företagets verksamhet som senare överfördes till AEP. Därav följer att en del av detta stöd som inte betalats tillbaka också kan hänföras till AEP.

#### 1.6 Kommentarer till synpunkterna från berörda parter

- (79) Till skillnad från vad ACEA hävdar <sup>(26)</sup> har det gått lång tid sedan beslutet om återvinning fattades utan att de italienska myndigheterna har ansträngt sig för att betala tillbaka stödet. I slutet av januari 2005 hade Italien fortfarande inte godkänt återbetalningsförfarandet. I artikel 14.3 i förordning (EG) nr 659/1999 <sup>(27)</sup> anges klart att återkravet skall verkställas utan dröjsmål. Som nämnts ovan har det fortfarande inte inletts något återbetalningsförfarande, men inte ens några klara förfaranden för återbetalning har fastställts.
- (80) ACEA:s goda vilja <sup>(28)</sup> förändrar inte den faktiska situationen, dvs. att stödet ännu inte har betalats tillbaka. Det berörda ärendet – återkrav av ett olagligt stöd – är ett faktum som inte påverkas av parternas inställning. Utöver att uttrycka sin allmänt goda vilja kunde ACEA ha vidtagit åtgärder för att påskynda återbetalningen, till exempel genom att ange de berörda beloppen och framför allt genom att avsätta en reserv på ett spärrat bankkonto.

<sup>(20)</sup> Se punkt 21

<sup>(21)</sup> Skrivelse från de italienska myndigheterna av den 23 juli 2003, s. 6.

<sup>(22)</sup> Se punkt 22.

<sup>(23)</sup> Se punkt 23.

<sup>(24)</sup> Se fotnot 3.

<sup>(25)</sup> Se punkt 27.

<sup>(26)</sup> Se punkt 29.

<sup>(27)</sup> EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

<sup>(28)</sup> Se punkt 30.



- (81) Slutligen måste det påpekas när det gäller kommissionens påstådda motsägelsefulla tillämpning av rättspraxis i Deggendorf-målet, som beslut 1998/466/EG <sup>(29)</sup> skulle vara ett exempel på, att detta beslut <sup>(30)</sup> grundades på ett franskt åtagande om återbetalning av tidigare stöd efter ett negativt beslut som inte omfattades av rättspraxis i Deggendorf-målet. I beslut 1998/466/EG fastställs också att inget ytterligare stöd kan beviljas, utom i exceptionella fall. År 2002 fattade kommissionen beslut om en ny åtgärd från de franska myndigheternas sida till förmån för SFP, men drog dock slutsatsen att det inte var fråga om statligt stöd. Följaktligen fanns det inget skäl att tillämpa rättspraxis i Deggendorf-målet.

#### VII SLUTSATS

- (82) På grundval av ovanstående beaktanden drar kommissionen slutsatsen att stödet till AEP på 3,8 miljoner euro för ett fjärrvärmeprojekt i närheten av Rom i sig är förenligt med fördraget.
- (83) Utbetalningen av stödet till AEP har dock skjutits upp till dess att Italien bevisar att ACEA har betalat tillbaka det stöd som förklarades olagligt och oförenligt i det ärende som var föremål för beslut 2003/193/EG i enlighet med rättspraxis i Deggendorf-målet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

#### Artikel 1

1. Det statliga stöd som Italien planerar att genomföra till förmån för AEP för ett fjärrvärmeprojekt på grundval av beslut nr 4556 av Giunta Regionale i Lazio av den 6 augusti 1999 är förenligt med den gemensamma marknaden.

2. Det stöd som nämns i punkt 1 får inte beviljas innan Italien lägger fram bevis för att ACEA har betalat tillbaka det stöd som förklarades olagligt och oförenligt i det ärende som var föremål för beslut 2003/193/EG, inklusive ränta.

#### Artikel 2

Italien skall inom två månader från och med delgivningen av detta beslut informera kommissionen om de åtgärder som landet vidtagit för att följa beslutet.

#### Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

Utfärdat i Bryssel den 16 mars 2005.

*På kommissionens vägnar*

Neelie KROES

*Ledamot av kommissionen*

<sup>(29)</sup> Se punkt 31.

<sup>(30)</sup> Se särskilt tredje stycket i inledningen.